

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILENSKIEGO
WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 kwietnia 1927 r.

Redakcja i Administracja:

Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P.K. O. Nr. 30.466.

Pojedyncze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie ul. Królewska Nr. 1.

T R E Ś Ć :

Pozycja	str.
65. Ustawa z dn. 1.III.27. zmien. post. Ustawy o równowadze budżet.	112
66. Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. o zmianie granic Okręgów Szk. Biał, Wil. i Polesk.	113
67. Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. o zmianie granic gmin Lida i Lipniszki	113
68. Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. o zmianie granic gmin Raków i Radoszkowice	114
69. Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. o zniesieniu gminy Zasule	114
70. Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. o zniesieniu gminy Czeressa i zmianie granic gmin w pow. brastawskim	115
71. Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. o zniesieniu gmin Jasiewo i Zanarocze	117
72. Pismo Wil. Urzędu Woj. w spr. uruchom. Starostwa w Mołodecznie	119
73. Okólnik Min. W. R. i O. P. w spr. opłat stemplowych od umów zawieranych przez Urzędy Państwowe	120
74. Okólnik Min. W. R. i O. P. w spr. opłat stemplowych od umów z urzędnikami kontraktowymi	122
75. Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. w spr. zmiany nazwy Komisji Egz. dla naucz. szkół średnich	122
76. Okólnik Min. W. R. i O. P. w spr. obliczania należności za część m-ca	123
77. Okólnik Min. W. R. i O. P. w spr. stos. art. 36 Ustawy o uposażeniu	124
78. Okólnik KOSWil. w spr. stosowania Ustawy o stosunkach służb nauczycieli	124
79. Okólnik MWRiOP. w spr. nadzoru nad bibliotekami	125
80. Okólnik MWRiOP. w spr. ulgowych paszportów zagr.	125
81. Okólnik MWRiOP. w spr. nadmiernych składek w gimnazjach państw.	126
82. Pismo MWRiOP. w spr. legitymacyj kolejowych dla nauczycielek w st. pozasłużb.	127
83. Okólnik KOSWil. w spr. przesyłania wniosków na legitymacje	128
84. Okólnik MWRiOP. w spr. opłat za duplik. świad. naucz.	129
85. Okólnik KOSWil. w spr. zakończenia roku szk.	129
86. Okólnik KOSWil. w spr. gruntów wiejskich szkół początkowych	130
87. Komunikat KOSWil. w spr. koncesyj na prywatne szkoły powsz.	130
88. Okólnik KOSWil. w spr. konferencyj urzęd. inspektorów szk.	131
89. Okólnik KOSWil. w spr. budżetów szk. gmin.	132
90. Okólnik KOSWil. w spr. drugiego egzaminu naucz.—nauczycieli szkół powsz.	133
91. Okólnik KOSWil. w spr. wyższych kursów naucz.	134
92. Okólnik KOSWil. w spr. zajęć naucz. obch. święta w/g st. stylu	135
93. Okólnik MWRiOP. w spr. druku świadectw szkolnych	135
94. Zmiany w sieci szkolnej	138
95. Kasa Chorych m. Wilna	140
96. Ruch służbowy	141
97. Ogłoszenia urzędowe	142
98. Komunikaty i zawiadomienia	143
99. Dział nieurzędowy	145

U S T A W A

z dnia 1 marca 1927 r.

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918).

Art. 1. Przywraca się moc obowiązującą artykułom: 27, 29, 37, 47, 48, 49, 54, 62, 65, 107, 108 i 109 ustawy z 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 8 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107), uchylonym lub zmienionym artykułami 3-cim, 4-tym, 5-tym, 6-tym, 8-mym i 10-tym ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918).

Art. 2 W artykułach 34 i 51 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), zmienionych artykułem 4-tym ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918), dodaje się dwa dalsze ustępy o brzmieniu następującem:
„Oznaczona w ustępie pierwszym maksymalna ilość godzin nauczania tygodniowo wynosi w każdej kategorii przedmiotów:

- a) o jedną godzinę mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 15, a mniej niż 20 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;
- b) o dwie godziny mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 20, a mniej niż 25 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;
- c) o trzy godziny mniej dla nauczycieli, mających ponad 25 lat policzalnych pracy nauczycielskiej.

Zniżka powyższa obowiązuje każdorazowo na początku najbliższego roku szkolnego”.

Art. 3. Przywraca się ustęp pierwszy art. 6-go ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143), zmieniony ustawą z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918).

Art. 4 Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom: Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Sprawiedliwości.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z ważnością od 1 kwietnia 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów
(—) *J. Piłsudski.*

Minister Skarbu
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Sprawiedliwości
(—) *A. Meysztowicz.*

66.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 24 lutego 1927 r.

o zmianie granic okręgów szkolnych białostockiego, poleskiego i wileńskiego.

Na podstawie art. 2 i 10 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) tudzież na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 222) i z dn. 13 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 279) zarządzam co następuje:

§ 1. Zmieniając częściowo § 1 rozporządzenia z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 285), rozporządzenia z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego poleskiego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 286) i rozporządzenia z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego wileńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 283) wydzielałam z obszaru okręgów szkolnych białostockiego i poleskiego obszar, obejmujący województwo nowogródzkie i włączam do okręgu szkolnego wileńskiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *Dr. Dobrucki*

67.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 25 lutego 1927 r.

o zmianie granic gmin wiejskich Lida i Lipniszki w powiecie lidzkim województwie nowogródzkim.

Na mocy art. 1 i 4 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządzam co następuje:

§ 1. Z gminy Lipniszki w powiecie lidzkim województwie nowogródzkim wyłącza się miejscowości: wsie Andruszki i Bałundzie oraz folwark Julianowo i włącza się je do gminy wiejskiej Lida w tymże powiecie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych
Stawoj Składkowski

68.

RORPORZĄDZENIE**Ministra Spraw Wewnętrznych**

z dnia 21 lutego 1927 r.

o zmianie granic gmin Raków i Radoszkowicze w powiecie mołodeckim województwie wileńskim.

Na mocy art. 1 i 4 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządzam co następuje:

§ 1. Z gminy Raków w powiecie mołodeckim województwie wileńskim wyłącza się miejscowości: wieś, folwark i okolice Wojtele, wieś i folwark Zalesie II, wieś i folwark Romany, wieś i folwark Hurnowicze, wieś Siedczyki, wieś i folwark Usza, wsie: Gaiszcze (Haiszcze), Turkowszczyzna, Krynica, folwark Wiażyń i folwark Majarowszczyzna i włącza się je do gminy Radoszkowicze w tymże powiecie i województwie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych
Sławoj Składkowski

69.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Spraw Wewnętrznych**

z dnia 21 lutego 1927 r.

o zniesieniu gminy wiejskiej Zasule w powiecie stołpeckim, województwie nowogródzkim, i o włączeniu jej terytorjum do gminy wiejskiej Stołpce w tymże powiecie i województwie.

Na mocy art. 1 i 4 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządzam co następuje:

§ 1. Gminę wiejską Zasule w powiecie stołpeckim województwie nowogródzkim znosi się, a terytorjum jej włącza się do gminy stołpeckiej w tymże powiecie i województwie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych
Sławoj Składkowski

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 19 lutego 1927 roku

o zniesieniu gminy wiejskiej Czeressa oraz o zmianie granic gmin wiejskich w powiecie brasławskim województwie wileńskim.

Na mocy art. 1 i 4 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austryjackiego (Dz. U. R. P. № 86, poz. 770) zarządzam co następuje:

§ 1. Gminę wiejską *Czeressa* w powiecie brasławskim *znosi się*. Wchodzące w skład rozwiązanej gminy miejscowości-wsie: Ambrozionki, Dołhinowo, Dubowe, Ilmowiki, Kowalki, Kostoczyn, Malce, Michasienki, Pietrolewo, Polaki Małe, Polaki Duże, Rabeczyn, Zajcewo, Zwonki, zaścianki: Horawce (Górowce) I i II, Pogary i Rabeczyn włącza się do gminy *Leonpol*; wsie: Cielowce, Mozolewo i Wiązowce włącza się do gminy *Nowy-Pohost*, zaś wszystkie pozostałe miejscowości włącza się do gminy *Miory* w tymże powiecie.

§ 2. Z gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim wylącza się miejscowości—zaścianki: Lisowszczyzna, Wolentarowszczyzna, Bikierowszczyzna, Golejewszczyzna, Borówka, wsie: Bujewszczyzna, Bielawce, Kubliszczyna, Mociewki, Matwiejowce, Milejki, zaścianek Korsakowo, wsie: Krukowszczyzna, Frolowszczyzna, Kraśne, Horbaczonki i Terespol, zaś z gminy *Jody* w powiecie brasławskim wylącza się miejscowości—zaścianki: Kopanka, Konaszówka, Kozłówka, Myśliczówka (Mysłówka), leśniczówkę: Ciszkow-szczyzna, wsie: Ostanówka I i II, zaścianki: Ładonicha i Augustówka oraz tę część wsi Bildziugi, która należała dotychczas do gminy *Jody* — i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Nowy-Pohost* w tymże powiecie.

§ 3. Z gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim wylącza się wsie: Maciesze, Rudawa, zaścianki: Rymgieliszki, Szokolewszczyzna, Kumsza i Rudawka, zaś z gminy *Nowy-Pohost* w powiecie brasławskim zaścianek Sachalin i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Jody* w tymże powiecie.

§ 4. Z gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim wylącza się wsie: Czepuki, Sławszczyzna (Sławczyn), Chorobrowo i zaścianek Borki, zaś z gminy *Druja* w powiecie brasławskim wsie: Robowo, Morozy i zaścianek Ostrowy i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Miory* w tymże powiecie.

§ 5. Z gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim wylącza się wieś Gojlesze oraz zaścianki: Roszczyn i Działkowce, z gminy *Jody* w powiecie brasławskim wylącza się wieś Ostaniewce (Ostaniewiczze), oraz zaścianki Achremowszczyzna i Mazurowszczyzna; z gminy *Bohiń* wylącza się miejscowości-wsie: Samowolce, Pietkuniszki, Ostaniewiczze (Ostaniewce) i zaścianek Szeremanka; z gminy *Słobódka* w powiecie brasławskim wylącza się zaścianek Michejowce i wieś Antonowce. Z gminy *Opsa* w powiecie brasławskim wylącza się wsie Szałtenie i Majszule. Wszystkie wyżej wymienione miejscowości włącza się do gminy *Brasław* w tymże powiecie.

§ 6. Z gminy *Nowy-Pohost* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości-wsie: Chałpowszczyzna, Łumiszcze, Klibowszczyzna, zaścianki: Kiwerniki, Borowce, Zalesie, Czarny-Ruczaj; z gminy *Jody* w powiecie brasławskim wyląca się wsie: Bielejce, Linkowszczyzna, Ukła, Pieczary, Zarzeczany, folwarki: Ukła Ciszkowskiego, Ukła Dziakowa, Zahorze, Koncynowo Daleckich oraz zaścianki: Biednie, Taryłowo, Staryki, Inowo Małe, Inowo-Grynia, Zarzeczany, Zołwica; z gminy *Druja* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — zaścianki: Ferdynadowo, Kiapsnie, folwark Salki, wieś Smólki, wieś i folwark Kiernielewszczyzna. (Kornitowszczyzna), folwarki Bębniaki, Masiulewszczyzna, zaścianki Borkowszczyzna, Jałowiki, Markieniszki, Beznazwanie, wsie: Chmielniki, Worobjewo, Dziezdina, folwark Paszkowszczyzna, folwark Dziedzinka, zaścianki: Plintówka II, Czepulino (Czepuczyna), Podjelce, kolonja Dziedzina, folwark Zabołocie, folwark Terezjanowo, wsie: Podgórne, Olejniki, Lebedziów, Korzeniki, zaścianki: Komaryszki, Dębniaki (Rożen), Maławki II, Włoka I i II i Czerniłowo; z gminy *Miory* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — wsie: Apanosionki, Gieńtowo, Janowo, zaścianki: Glebowszczyzna, Bielejki i Święta Woda. Wymienione wyżej miejscowości włącza się do gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim.

§ 7. Z gminy *Przebrodzie* w powiecie brasławskim wyląca się wieś Nadrzeczce oraz osady: Kędzierszczyzna i Czerniawka i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Druja* w tymże powiecie.

§ 8. Z gminy *Opsa* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości: folwark Osaniszki, wsie: Stanisławowo, Żwirynie, Żwiry, folwark Jasioniszki i Stare Dworzyszczce i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Bohiń* w powiecie brasławskim.

§ 9. Z gminy *Opsa* w powiecie brasławskim wyląca się folwarki: Plikiszki, Komaryszki, Łakuciszki, Ratkuny, Birucie, Kizliszki, Wielikańce, Grejtuniszki, leśniczówkę Bratnia Góra oraz wsie: Gajlewszczyzna, Władysławowo i zaścianek Skuteliszki; z gminy *Widze* w powiecie brasławskim wyląca się wsie: Nestoryszki, Siostrzeńce, Korzeniowszczyzna, Łotoczki, Wojckieluny, Krzywieniszki, folwark Kłumdziński, zaścianki: Lisiszki, Kieciszki, Czerniszka, Kozłowskie. Wymienione miejscowości włącza się do gminy *Dryświaty* w powiecie brasławskim.

§ 10. Z gminy *Dryświaty* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — wsie: Podhaje, Podrejście i kolonję Śniegi; z gminy *Bohiń* w powiecie brasławskim wyląca się wsie: Zaborniki, Arcimowicze, Medynka, Brazdzieliszki, Maciesze, Domasze, Dowbory, Bałundziński, Jaciszki, folwark Chmielnice, zaścianki: Narucie i Łabińce. Wymienione miejscowości włącza się do gminy *Opsa* w tymże powiecie.

§ 11. Z gminy *Widze* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — zaścianki: Łozówka, Leoniszki, Miedyny, Czarnoziemie, Zaborze oraz należąca dotychczas do gminy *Widze* część zaścianka Szydłówka oraz wsie: Undraliny, Nowiny i Podmunie; z gminy *Smółwy* w powiecie brasławskim wyląca się zaścianek Gaj; z gminy *Dryświaty* w powiecie brasławskim wyląca się folwarki: Antolin, Tumulin, Bobruszka, Adelin, Ludwikowo, wsie: Berżeniki, Piotrowszczyzna i zaścianek Olesiówka. Wymienione miejscowości włącza się do gminy *Rymszany* w powiecie brasławskim.

§ 12. Z gminy *Brasław* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — wsie: Reuty, Księżopól, Ruściagi, Maćkowicze, Raciuny, Miluny, Cielowce, Zajeziorce, Raciunki, zaścianki: Księżopól, Miluny i Nadzieja; z gminy *Druja* w powiecie brasławskim wyląca się folwark Górka-Krasna (Krasno-Górka) i zaścianek Góra. Wymienione miejscowości włącza się do gminy *Słobódka* w powiecie brasławskim.

§ 13. Z gminy *Słobódka* w powiecie brasławskim wyląca się miejscowości — wsie: Tomaszyszki, Horowe, Chomuczina, Zakamionka, Szwedy, Holanda, Wołoso, Kamionka II, Dańki, Kirkole, Czarnomordy, wyspy na jeziorze Snudy pod nazwą: Snudy i Antończyki i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Plusy* w tymże powiecie.

§ 14. Z gminy *Dryświaty* w powiecie brasławskim wyląca się zaścianek Podbrzezie, wieś Nowiki, folwarki: Bałciszki, Misztowce, Rajpole, Raby-Most, Skirno oraz zaścianki: Misztowce i Karcze i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Smołwy* w tymże powiecie.

§ 15. Z gminy *Druja* w powiecie brasławskim wyląca się wsie: Popki, Łupowszczyzna, Poniżniki, Okuniowo, zaścianek Uzhoń i młyn Powiacie, zaś z gminy *Miory* w powiecie brasławskim wsie: Czerniawce, Soczynowo, folwarki: Rozalino, Dobronulewszczyzna, Bogudzięki i okolice Soczynowo i włącza się wymienione miejscowości do gminy *Leonpol* w tymże powiecie.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Sławoj Składkowski*.

71.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 11 lutego 1927 roku

o zniesieniu gmin wiejskich *Jasiewo* i *Zanarocze*, utworzeniu gminy wiejskiej *Woropajewo*, zmianie nazwy gminy *Mańkowicze* na „*Hruzdo-wo*” oraz zmianie granic gmin w powiecie postawskim województwie wileńskim.

Na mocy art. 1 i 4 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego (Dz. U. R. P. № 86, poz. 770) zarządzam co następuje:

§ 1. Gminę wiejską *Jasiewo* w powiecie postawskim województwie wileńskim znosi się. Wchodzące w skład rozwiązanej gminy miejscowości: wieś Ananicze, wieś i zaścianek Borodzino, wsie: Chociły, Cućki, Daszki, Duky, Drobysze, Dworczyany, Hary, Jacewicze I i II, osadę Janowo, wieś Kurty, wieś Krewnie, osadę Kuleszycha, folwark Lasunowo, wieś Litwinki, osadę Leśniczówka, zaścianek Leśni-Mularze, zaścianek Łowkiszki, wieś Mała-Olsia, wieś Macuty, zaścianek Małe Szpaki, zaścianek Małe Spory, wsie: Możejki, Nowy Dwór, Niewieryszki, zaścianek Odyniszcze osadę Osinówka, zaścianki: Paździutki, Podleonowicze, Piotrowszczyzna

Romanowszczyzna, wsie: Rubież, Rudzie, Rodzie, wieś i folwark Rybczany, zaścianek Rybczany Małe, wieś Skirele, wieś i zaścianek Sołowje, zaścianki: Szapciszki, Świaciszki, Siwoniszki, Szarkowszczyzna, Stara Szarkowszczyzna, osadę Wincentowo,, folwarki: Wielkie Szpaki i Wielkie Spory, wieś Wielka Olsia, zaścianek Woronowszczyzna, wieś Zahacie (Zahacz), i osady żołnierskie Wysiółki—włącza się do *gminy Postawy* w tymże powiecie. Pozostałe miejscowości: wieś Biedunki, wieś i folwark Falewicze, wsie: Jasiewo, Jakowicze, Juskowszczyzna, Kraski, Kojry, Krotowszczyzna, Łozówka, Małe Daszki, Wielkie Daszki, zaścianki: Mała Czećwierć I, II i III, wsie: Olechniszki, Olszewskie, Skuraty, Worsy i zaścianek Siwyszczyna—włącza się do *gminy Kobylnik* w tymże powiecie.

§ 2. Gminę wiejską *Zanarocz* w powiecie postawskim znosi się i terytorjum jej włącza się w całości do *gminy Kobylnik* w tymże powiecie.

§ 3. Wieś Mikitki, należąca obecnie do gmin Mańkowicze i Madziół oraz wsie: Pasynki, Podrezy, Cielaki i folwark Rabki, należące obecnie do *gminy Madziół*, wylącza się z dotychczasowych gmin i włącza się je do *gminy Kobylnik*.

§ 4. Z *gminy Kobylnik* w powiecie postawskim wylącza się wsie Dołża i Giryńy i włącza się pierwszą do *gminy Postawy*, zaś drugą do *gminy Miadziół* w tymże powiecie.

§ 5. Z *gminy Postawy* w powiecie postawskim wylącza się miejscowości: wsie Drozdowszczyzna, Jańczycha, Bałaje, Dubrowa, Maciejki, Kazimierce, Szymkowszczyzna, Tuźbica, kolonję Bukata, folwark Marjampol, wsie: Antonowo-Winogrady, Nawosiółki, Kraszniewo, Ałaszowszczyzna, zaścianek Osinniki, wsie: Ahalnica Mała, Ahalnica Wielka, folwark Połowo, wsie: Bielki, Kosowszczyzna, Niewiadomszczyzna, Piotrowicze, Rymki, wieś i zaścianek Stachowskie, folwark Tausćica, wieś: Kiewlicze, Pawluki, Borejki, Olszniewo, Trumpicze, Olichwery, Wojciechy, Kunickie, Rogowskie, Bartosowszczyzna, zaścianek Zalesie, wieś i folwark Gołbeje, folwark Gołbeje-Huta, zaścianek Chordakowo, wieś Kozarowszczyzna, wieś i leśniczówka Łopaczenki, wsie: Charki, Makarszczyzna, Wasilewszczyzna, Maniewszczyzna, Kiejzyki, Zarzeckie, Borówki-Woropajewskie, Jasiuki, wieś i folwark Białe, zaścianek Moskałewo, leśniczówka Zajcewo, leśniczówka Surzyca, folwark i stację kolejow. Woropajewo, wieś Miadziółka (Miadziolica), wieś i leśniczówka Świnica, kolonję Buńkowo, leśniczówkę Zajezierrze (Zaozierje), leśniczówkę Hromadziszczce, wieś Moćiszczce, zaścianek Olszynka, folwark Szabanów, folwark Znajdy, wsie: Siemionowicze, Żukowszczyzna, Słoboda, Mielnica, Hrybły, Ałaszki Wielkie, Ałaszki Małe, Chołopowszczyzna, Ziemce, Kulejowszczyzna, Czarty, leśniczówkę Staniszcze, zaścianek Cegielnia, leśniczówkę Stefanicha, kolonję Obołoń i kolonję Trampalówka i z wymienionych miejscowości tworzy się nową gminę wiejską o nazwie *Woropajewo* z siedzibą urzędu gminnego w folwarku *Woropajewo*.

§ 6. Z *gminy Postawy* w powiecie postawskim wylącza się wieś Żuki, zaś z *gminy Mańkowicze* wsie: Wołki, Pohorce, Męczenięta, Kursiewiczze, Puchówka, Rowy, folwark Cerkowie i folwark Franopol (Korowacik) i włącza się wymienione miejscowości do *gminy Łuczaj* w tymże powiecie.

§ 7. Z gminy Miadziół w powiecie postawskim wyłącza się miejscowości: folwark Żucino, zaścianek i leśniczówkę Żucinka, zaścianek Dubowoje, zaścianek Łaposie, wieś Rosochy, wieś Mowczany, folwark Chodasy, wieś Szalkowszczyzna, zaścianek Koskowszczyzna, folwark Heronimowo, folwark Korejwica, wie: Piechury I i II, Różki I i II, Zanie I i II, wieś i folwark Rałowce, wieś Bijucie, kolonję Murawszczyznę, zaścianek Sciepaszyn, kolonję Samsonowo, zaścianek Osinówka, wieś Ochomnia, folwark i kolonję Posopowo, zaścianek Razanów, wieś Rubaniki, zaścianek Pieciulewo, Kołowo, Ławki, leśniczówki: Wiereciejka, Mostki, Średnica, zaścianek Narowszczyzna, wieś i zaścianek Nagawki, wieś Muciewszczyzna, zaścianki: Hryhorka, Chmieliniec, Pławuczy Most, Naddatki Stare, wieś Pożarce i wieś Packowicze, zaś z gminy Żośna folwark Zmajtowo i włącza się wymienione miejscowości do gminy Mańkowicze w tymże powiecie.

§ 8. Z gminy Łuczaj w powiecie postawskim wyłącza się wieś Ożuny, folwark Oleszyno I i II i zaścianek Stupica, zaś z gminy Norzyca w powiecie postawskim, wsie: Drozdowszczyzna, Pereslega, Dzieńkowszczyzna, zaścianek Nowa Kazimierówka i zaścianek Dąbrowa i włącza się wymienione miejscowości do gminy Duniłowicze w tymże powiecie.

§ 9. Z gminy Żośna w powiecie postawskim wyłącza się wieś Kulewszczyzna i kolonję Janów II i włącza się je do gminy Wołkołata w tymże powiecie.

§ 10. Z gminy Miadziół w powiecie postawskim wyłącza się wsie: Kończany, Mozolewszczyzna, Badzienie, Kaczany, Słobódka, Zykowo, zaścianki: Okołodziec, Piotrowo, Czerwiaczewo, Hnieździszczce, Wysoki Ostrów i Naddatki Leśne, zaś z gminy Wołkołata, wsie: Pietrolewo I i II, i włącza się wymienione miejscowości do gm. Żośna w tymże powiecie.

§ 11. Z gminy Duniłowicze w powiecie postawskim wyłącza się: wieś i folwark Piotrowicze Chomskie, folwark i osadę Nadziejerie oraz zaścianki: Kołowce, Woronówka i Ilinowa i włącza się je do gminy Norzyca w tymże powiecie.

§ 12. Nazwę gminy Mańkowicze zmienia się na Hruzdowo.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych *Stawoj-Składkowski*.

72.

P I S M O

Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Administracyjny

z dnia 24 marca 1927 r. L. 3028/27.

Do Pana Kuratora Wileńskiego Okręgu Szkolnego w Wilnie

W sprawie uruchomienia Starostwa w Mołodecznie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14-I 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 62) w sprawie terminu czynności organizacyjnych, związanych z utworzeniem powiatu mołodeczańskiego, w dniu 1-go kwietnia b. r. zostaje w Mołodecznie uruchomione Starostwo pomienionego powiatu o całkowitych uprawnieniach i pełnym zakresie działania.

Równocześnie z tem przestaje egzystować istniejąca dotychczas Ekspozytura Starostwa Wilejskiego w Mołodecznie.

O powyższem komunikuję Panu Kuratorowi z prośbą o zarządzenie powiadomienia podległych Mu urzędów.

Wojewoda
(—) Raczkiewicz.

73.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 10 marca 1927 roku Nr. O. Prez. 1218-27.

Do Wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu

Oplaty stemplowe od umów, zawieranych przez urzędy państwowe.

Ministerstwo Skarbu, okólnikiem z dnia 15 lutego 1927 r. L. DPO-922-VII oznajmiło, że w swym dzienniku Urzędowym ogłosi następującą wykładnię, dotyczącą stosowania ustawy o opłatach stemplowych:

„W myśl art. 66 i 67 ustawy o opłatach stemplowych podlegają opłacie pisma, stwierdzające zawarcie *umowy* o sprzedaż rzeczy ruchomych. W myśl art. 90 teje ustawy podlegają opłacie pisma, stwierdzające zawarcie *umowy* o świadczenie usług. Wreszcie w myśl art. 72 i 90 podlegają opłacie rachunki, i inne pisma, stwierdzające wykonanie *umowy* o sprzedaż, względnie o świadczenie usług. Konięcznym zatem warunkiem wymagalności opłat, przewidzianych w art. 66, 67, 72 i 90 ustawy o opłatach stemplowych, jest istnienie *umowy*. Umowa jest zgodnym objawem woli *dwóch* (lub więcej) osób; osoba, zawierająca umowę (kontrahent), wypowiada wolę bądź sama, bądź w ten sposób, że za nią działa inna osoba; ta inna osoba występuje w takim razie jako zastępca ustawowy albo jako pełnomocnik lub jako organ kontrahenta (osoba *prawna* może zawrzeć umowę *tylko* w ten sposób, że za nią wypowiada wolę osoba *fizyczna*, będąca organem osoby prawnej).

Z powyższego wynika, że *nie ma umowy*, jeżeli wprawdzie dwie osoby fizyczne złożyły zgodne oświadczenia, (w ten sposób, że jedna z nich przyjęła bez zmiany propozycję drugiej), ale obie uczyniły to *w imieniu tej samej osoby*, jako jej pełnomocnicy lub jej organa: wtedy bowiem mamy do czynienia z objawem woli *jednej tylko osoby*, działającej za pośrednictwem dwóch osób, jako swych pełnomocników lub organów.

Niema więc umowy i nie należy się żadna z opłat, przewidzianych w art. 66, 67, 72 i 90, gdy transakcja, mająca za przedmiot odpłatne dostarczenie towarów lub odpłatne świadczenie usług, przyszła do skutku między dwoma przedsiębiorstwami, *będącymi własnością tej samej osoby* fizycznej lub prawnej lub między dwoma oddziałami tego samego przedsiębiorstwa np.:

1) gdy spółka akcyjna jest właścicielką kopalni węgla i fabryki maszyn—jeżeli ta fabryka pobiera węgiel z owej kopalni, będącej własnością tej samej spółki akcyjnej i za to płaci zarządowi owej kopalni lub jeżeli

na odwrót kopalnia otrzymała maszynę z fabryki, będącej własnością tej samej spółki i za to płaci zarządowi fabryki,

2) gdy gmina jest właścicielką gazowni i elektrowni — jeżeli gazownia otrzymuje prąd elektryczny z elektrowni gminnej i jej za to płaci,

3) gdy transakcje, mające za przedmiot odpłatne dostarczenie towarów lub odpłatne świadczenie usług dokonywują się między organami tego samego przedsiębiorstwa: między centralą a oddziałem lub między dwoma oddziałami; także wtedy nie należy się opłata stemplowa, gdy centrala znajduje się zagranicą a oddział w kraju,

4) gdy przedsiębiorstwo państwowe, *nie będące odrębną osobą prawną* a zatem będące własnością *Skarbu Rzeczypospolitej*, dostarcza towary bądź urzędowi państwowemu, nie będącemu przedsiębiorstwem bądź innemu przedsiębiorstwu państwowemu, również nie będącemu odrębną osobą prawną: w tych bowiem przypadkach przedsiębiorstwo, będące własnością Skarbu Rzeczypospolitej, otrzymuje odpłatę za dostarczone towary z tegoż Skarbu.

Do punktu 4 wyjaśnia się, że obecnie tylko następujące zakłady i przedsiębiorstwa państwowe są *odrębnymi osobami prawnymi*:

a) zakłady: szkoły akademickie (art. 5 i 11 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 494 oraz ustawa z dnia 13 lutego 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 185), Konserwatorium Muzyczne w Warszawie (art. 6 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 214), Szkoła Sztuk Pięknych w Warszawie (art. 3 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. Dz. U. P. Nr. 24 poz. 197 1927), Liceum Krzemienieckie (§ 4 rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 626), Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach (art. 2 ustawy z dnia 28 października 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 634), fundusz kwaterunku wojskowego (art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681);

b) przedsiębiorstwa: Państwowy Monopol Tytoniowy (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 65 poz. 570, §§ 3 i 4), Państwowy Monopol Spirytusowy (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 102 poz. 720; art. 2), Państwowy Monopol Zapałczany (art. 11 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 561), Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 382 z 1924 r.; art. 3), Poczтовая Kasa Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 545 z 1924 r.; § 1), Państwowy Bank Rolny (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 450 z 1924 r.; § 2), Polskie Koleje Państwowe (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 97 poz. 568; art. 2), Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 568 z 1924 r.; § 1 statutu), Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 564 z 1924 r.; § 1 statutu), Państwowe Zakłady Przemysłowo-Szkolne dla Inwalidów w Piotrkowie (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 548 z 1924; § 1 statutu), Polska Agencja Telegraficzna (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 55 poz. 547; § 2 statutu).

Przedsiębiorstwa państwowe wyżej nie wymienione (np. lasy państwowe, żupy solne, uzdrowiska, zakłady naftowe, wytwórnie wojskowe, drukarnie państwowe) nie są odrębnymi osobami prawnymi, a przedmioty majątkowe, z których składają się te przedsiębiorstwa, są majątkiem Skarbu Rzeczypospolitej.

Z powyższego wynika, że rachunki wyżej wymienionych zakładów i przedsiębiorstw państwowych, będących *odrębnymi osobami prawnymi*—

o ile nie są zwolnione od opłaty stemplowej na mocy art. 73 lub 91 — *podlegają* opłacie, choćby były wystosowane do urzędu państwowego, reprezentującego pod względem majątkowym Skarb Rzeczypospolitej. Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo państwowe *niewyodrębnione* zawiera transakcję o odpłatne dostarczenie towarów z urzędem państwowym, który nie reprezentuje przedsiębiorstwa państwowego lub jeżeli przedsiębiorstwo niewyodrębnione zawiera taką transakcję z innym przedsiębiorstwem niewyodrębnionem, (np. gdy Państwowe Zakłady Naftowe zobowiązują się dostarczać swe wyroby wojskowości lub salinie państwowej), to *niema umowy* i nie należą się opłaty przewidziane w art. 66, 67 i 72".

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania w związku z okólnikiem tutejszym z dnia 26 stycznia b. r. Nr. O. R. 620-27.

Nr. R. 59/27.

Za Ministra
(—) *Miecz. Szerer*
Dyrektor Departamentu.

74.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dn. 10 marca 1927 r. Nr. O. Prez. 1514-27.

Do wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio
Ministerstwu

W sprawie opłat stemplowych od umów służbowych, zawieranych z urzędnikami kontraktowymi.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 3 marca 1927 r. L. D.P.O. 9129/VII-26 wyjaśniło, że umowy o najem usług (umowy służbowe), zawierane z urzędnikami kontraktowymi, począwszy od dn. 1 stycznia 1927, r., wolne są od opłaty stemplowej w myśl art. 91 p. 1 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

75.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 lutego 1927 r.

w sprawie zmiany nazwy Komisji Egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, przewidzianej rozporządzeniem z dnia 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828), zarządzam co następuje:

§ 1. Podaną w § 8 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 859) nazwę: „Państwowa Komisja Egzaminacyjna w dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich” zmieniam na następującą: „Komisja Egzaminów Państwowych w na Nauczycieli Szkół Średnich”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1927 roku.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki*

76.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 3 marca 1927 r. Nr. O. R. 3054/27.

Do Wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio
Ministerstwu W.R. i O.P.

w sprawie sposobu obliczania należności, wymierzonych w sumie miesięcznej, a wypłacanych (wplacanych) za część miesiąca.

Ministerstwo zauważyło, że władze i urzędy oświatowe podległe Ministerstwu, niejednolicie postępują przy obliczaniu sum do wypłaty (wpłaty), przypadających za część miesiąca z należności, wymierzonych względnie oznaczonych w sumie miesięcznej.

Celem usunięcia rozbieżności w tym kierunku, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stosownie do pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 23 lutego r. b. Nr. DK-95-WAK, wydanego w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, oznajmia, że w wypadkach, gdy pewna należność, wymierzona (oznaczona) w sumie miesięcznej, ma być wypłacona (wplacona) za pewną część miesiąca, należy obliczyć kwotę do uiszczenia przypadającą, *dzieląc sumę miesięczną przez kalendarzową ilość dni danego miesiąca t. j. przez 31,30,28 ewen. 29, a mnożąc iloraz przez ilość dni, za które przypada zapłata.* (Np. z należności miesięcznej 620 złotych przypada za czas od 5 stycznia do końca tegoż miesiąca kwota $(620 : 31 \times 27) = 540$ zł. W wypadkach, gdy z podzielenia należności miesięcznej przez ilość dni danego miesiąca, wypada w ilorazie końcówka, nieprzekraczająca pół grosza, należy ją opuścić, w przeciwnym razie (t. j. gdy ułamek wynosi więcej niż pół grosza) zaokrąglić ułamek do całego grosza.

Za Ministra,
Dr. M. Pollak
Dyrektor Departamentu.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 18 marca 1927 r. № 11. 1005—27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie stosowania art. 36 ustawy z dnia 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych.

W związku z niektórymi zmianami, wprowadzonymi do ustawy uposażeniowej z dnia 9.X 1923 przez ustawę z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) oraz okólnikiem z dnia 4 marca 1926 r. (Dz. U. M. W. R. i O. P. Nr. 3—167 poz. 38) artykuły 36, 53 i 60 ustawy uposażeniowej z dnia 9.X 1923 r., określające obowiązek nauczyciela do objęcia lekcji w wymiarze 125⁰/₀ ilości godzin przewidzianych dla każdej kategorii przedmiotów, winny być stosowane tylko w tych wypadkach, gdy wykonanie programu nauczania będzie tego bezwzględnie wymagało i w miarę możliwości za zgodą danego nauczyciela.

(—) *Dr. Dobrucki*
Minister.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 2 kwietnia 1927 roku. L. I-7091/27.

Do Panów Inspektorów Szkolnych

w sprawie stosowania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli.

Zmieniając pierwszą część okólnika z dnia 25 lutego 1927 r. L. I-4192/27, Kuratorjum wyjaśnia, zgodnie z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 marca 1927 r. Nr. I-4282/27 (L. Kuratorjum I-6614/27 z dnia 28-III 1927 r.), że ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli rozróżnia *sposprzeżenia* o pracy nauczyciela, oparte bezpośrednio na faktach, zbadanych podczas wizytacji (art. 18 i 19) i *oceny* ogólnej wartości pracy nauczyciela (art. 20, 21, 23, 24, 25 i 26).

„Sposprzeżenia“ wpisywać należy do wykazu kwalifikacyjnego nauczyciela każdorazowo po odbytej wizytacji. Ustawa nie przewiduje obowiązku powiadamiania nauczyciela o sposprzeżeniach ujemnych, natomiast nauczyciel ma prawo przeglądać swój wykaz kwalifikacyjny, czynić z niego odpisy i przeciwko treści sposprzeżeń wносить drogą służbową zażalenia *do Kuratorjum*.

„Oceny“ ogólnej wartości pracy nauczyciela wpisywane być mają do wykazów kwalifikacyjnych jako ostateczny wynik sposprzeżeń, dokonanych w przeciągu pewnego okresu czasu.

Nauczyciel *stały* otrzymuje ocenę zasadniczo raz na trzy lata. W innym terminie ocena może być wydana na żądanie władz szkolnych lub na wniosek nauczyciela (stałego). Jeżeli ocena jest niezadawalająca, Inspektor Szkolny obowiązany jest przesać nauczycielowi orzeczenie pisemne, a nauczyciel ma prawo w przeciągu dni 14 wnieść odwołanie przeciw ocenie pracy do *Komisji kwalifikacyjnej* przy Kuratorjum.

Odwołanie wniesione ma być za pośrednictwem Inspektora Szkolnego.

Nauczyciel *tymczasowy* otrzymuje ocenę w trzecim roku służby; przed upływem nieprzerwanego trzyletniego okresu czasu pełnienia obowiązków nauczycielskich pod warunkiem jednak, że w chwili wydawania oceny nauczyciel posiadać będzie pełne, przepisane do ustalenia kwalifikacje naukowe i zawodowe, w przeciwnym razie nauczyciel otrzymać ma ocenę pracy nie później niż w trzy miesiące po uzyskaniu wymaganych kwalifikacyj. Jeżeli ocena pracy nauczyciela tymczasowego jest niezadawalająca, Inspektor Szkolny obowiązany jest przesać interesowanemu orzeczenie pisemne, a nauczyciel ma prawo w przeciągu 14 dni wnieść drogą służbową odwołanie do *Kuratorjum*.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

79.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dn. 18 marca 1927 r. N. O. Prez. 1678—27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie nadzoru nad bibliotekami.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia że p. Tadeusz Łopuszański, em. Podsekretarz Stanu, będzie sprawowa nadzór i opiekę nad okręgowymi bibliotekami pedagogicznymi.

Za Dyrektora Departamentu
(—) *Dr. Pollak*
Naczelnik Wydziału

80.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 9 marca 1927 r. L. O. Prez. Pas. 553—27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie zaświadczeń na ulgowe paszporty zagraniczne dla nauczycielstwa.

Wobec zbliżających się feryj letnich Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przewiduje wielki napływ podań nauczycielstwa w sprawie zaświadczeń na ulgowe paszporty zagraniczne.

Ponieważ wzgląd na zachowanie równowagi bilansu płatniczego Państwa wymaga jaknajdalej idących ostrożności przy udzielaniu wspomnianych zaświadczeń, Ministerstwo oznajmia, że przyznawać będzie nauczycielstwu w roku bieżącym paszporty ulgowe *jedynie w wypadkach wyjątkowych*, gdy urzędowo będzie stwierdzona istotna potrzeba wyjazdu nauczyciela zagranicę.

W tym celu zechcą Panowie Kuratorowie przesyłać Ministerstwu próśby nauczycielstwa o paszporty ulgowe wraz z dokładnem sprawozdaniem wyjaśniającem:

- 1) jakiego przedmiotu petent uczy w szkole,
- 2) jakie są wyniki jego pracy w szkole, ocena tej pracy,
- 3) czy wyjazd petenta zagranicę ze względu na dobro szkoły i poziom nauki jest istotnie wskazany.

Ponadto Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność przestrzegania następujących wymagań:

- a) nauczyciele języków obcych, udający się zagranicę na wakacyjne kursy języków obcych winni dołączyć do podania o paszport ulgowy dowód przyjęcia na kursy;
- b) nauczyciele innych przedmiotów winni należycie umotywić potrzebę odbycia studjów zagranicą w czasie wakacyj, względnie przedstawić zaświadczenie instytucji naukowej, stwierdzające konieczność wyjazdu.

Jednocześnie Ministerstwo nadmienia, że w myśl okólnika z dnia 27 października 1926 r. Nr. O. Prez. 11385-26 podania nauczycielstwa o paszporty ulgowe, nadesłane do Ministerstwa bezpośrednio, z pominięciem właściwego toku instancji, *pozostawiane będą bez odpowiedzi*.

Zechcą wobec tego Panowie Kuratorowie ponownie przypomnieć władzom I instancji, dyrekcjom szkół i nauczycielstwu obowiązek składania podań w przepisanej drodze służbowej.

Minister
(—) Dr. Dobrucki.

81.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 21 marca 1927 r. Nr. II-1247/27.

Do Kuratorów wszystkich Okręgów Szkolnych

w sprawie nadmiernych składek w gimnazjach państwowych.

Do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wpływają często zażalenia z powodu zbytniego obciążenia rodziców opłatami na rzecz szkół państwowych.

Ze względów budżetowych nie mogę zgodzić się na to, by pewne kategorie rodziców (np. urzędników państwowych) zupełnie zwolnić od wszelkich opłat, bez względu na zamożność rodziców i postępy i zachowanie się uczniów. Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących należy

jednak udzielić wskazówek, aby przy pobieraniu opłat szkolnych postępowały zgodnie z obowiązującymi przepisami i przyznawały zależnie od zamożności rodziców, ulgi w granicach procentowych, przewidzianych odpowiednim rozporządzeniem.

Przekonałem się, że często rodzice bywają obciążani jeszcze opłatami dodatkowymi, samowolnie przez szkołę nakładanymi. Zakazuję zatem nakładania jakichkolwiek dodatkowych opłat przez dyrekcje szkół. O ile chodzi o dobrowolne, świadczenia tak zwanych Kół Rodzicielskich lub Opiekuńczych szkół nie należy im czynić przeszkód w ich świadczeniach finansowych na rzecz gimnazjów, dyrekcje zwrócą jednakże uwagę, aby świadczenia te nie przechodziły możliwości finansowej świadczących oraz aby nie były one nakładane na rodziców pod presją moralną, czy to ze strony szkoły, poszczególnych nauczycieli lub zrzeszenia rodzicielskiego.

Zarządzenie niniejsze podadzą Kuratorja do wiadomości państwowych szkół średnich ogólnokształcących, do ścisłego przestrzegania.

Minister

(—) *Dr. Dobrucki.*

82.

P I S M O

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 lutego 1927 r. № 1-3061/27

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie

w sprawie legitymacyj kolejowych dla nauczycielek w stanie pozasłużbowym.

Na pismo z dnia 15 lutego 1927 r. L. I. U. 19326/26.

Ministerstwo W. R. i O. P. oznajmia, iż nauczycielce, która przesłała w stan pozasłużbowy w myśl art. 61 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530) nie przysługuje prawo korzystania z legitymacji urzędniczej przy przejazdach kolejami, ponieważ prawo to wynika z ustawy uposażeniowej z dnia 9-X 1923 r. i zarządzeń opierających się na tej ustawie, która to ustawa nie ma żadnego skutku w czasie przebywania nauczycielki w stanie pozasłużbowym, a to ze względu na postanowienia art. 62 przytoczonej na wstępie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

Za Ministra

(—) *W. Żłobicki*

Dyrektor Departamentu.

Kuratorjom Okręgów Szkolnych i Województwu Śląskiemu do wiadomości.

Za Ministra

(—) *W. Żłobicki*

Dyrektor Departamentu.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

z dnia 4 kwietnia 1927 r L, O-7489/27.

Do Dyrekcji Państwowych Szkół średnich ogólnokształcących
i zawodowych oraz pp. Inspektorów, podległych Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Wileńskiego

w spr. przysyłania wniosków na legitymacje.

Dla usprawnienia trybu wystawiania legitymacyj Urzędowych podległemu personelowi, Kuratorjum zarządza, co następuje:

- 1) Dyrektor zakładu lub Inspektor Szkolny powinien stwierdzić w swoim piśmie, a) czy funkcjonariusz, dla którego wysła wniosek o legitymację, jest etatowym i czy posiada nominację bezterminową, t. j. bez zastrzeżeń odwołania, b) czy petent, dla którego ma być wystawiona legitymacja, jest mianowany po raz pierwszy czy też został przeniesiony z innego powiatu lub Okręgu Szkolnego, w takim razie należy załączyć dawną legitymację.
- 2) Załączona fotografia ma być wyraźna, w dobrym stanie, z własnoręcznym podpisem na stronie wizerunku i na odwrotnej.
- 3) Dołączać należy pokwitowanie Kasy Skarbowej z otrzymania opłaty za książeczki legitymacyjne, a nie przysłać gotówkę wprost do Kuratorjum lub przez P. K. O., co powoduje zbędną korespondencję i znacznie przewleka wydanie legitymacyj.
- 4) W razie zmiany nazwiska nauczycielek z powodu wyjścia za mąż należy zawsze wymieniać w wykazie oba nazwiska (dawniejsze i obecne).
- 5) Nie należy wcale przysyłać wniosków o wydanie legitymacyj dla nauczycieli kontraktowych lub mających nominacje z określonym terminem, t. j. prowizorycznych, ponieważ nie przysługuje im prawo na posiadanie legitymacyj.

Jednocześnie Kuratorjum przypomina konieczność ścisłego przestrzegania postanowień M. W. R. i O. P. z dnia 6 czerwca 1924 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 11 poz. 104) regulujących sprawę wydawania, prologowania i odbierania legitymacyj urzędowych wogóle.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

84.

OKÓLNİK**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

z dnia 17 marca 1927 r. Nr I-2698/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych**w sprawie opłat za duplikaty świadectw nauczycielskich.**

Wysokość taksy za duplikat świadectwa egzaminu kwalifikacyjnego (drugiego egzaminu nauczycielskiego) oraz egzaminu Wyższego Kursu Nauczycielskiego, skreśloną w rozporządzeniu z dnia 22 grudnia 1923 r. Nr. 13714/1 na dwa złote, podnosi się z ważnością od dnia 1 kwietnia 1927 r. na sześć złotych.

Minister
(-) *Dr. Dobrucki.*

85.

OKÓLNİK**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego**

z dnia 31 marca 1927 r. Nr. II-7290/27.

Do Dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych**w sprawie zakończenia roku szkolnego.**

Na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 4-VI 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych do czasu ostatecznego uregulowania tej sprawy polecam, aby wzorem pozostałych okręgów szkolnych Rzeczypospolitej — we wszystkich szkołach tut. Okręgu ostatnim dniem lekcji był dzień 28-go czerwca.

Egzamin wstępny do wszystkich szkół powinien się odbywać w dniach bezpośrednio następujących po zakończeniu zajęć szkolnych. System przeprowadzenia egzaminów wstępnych (zwykły czy lekcyjny) pozostawia się do uznania Rad Pedagogicznych.

Niniejszy okólnik znosi wszystkie poprzednie zarządzenia w tej mierze.

Kurator Okręgu Szkolnego
(-) *Dr. Ryniewicz.*

86.

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 5 kwietnia 1927 r. L. dz. I-7772/27.

Do Panów Inspektorów Szkolnych

w sprawie gruntów przydzielonych przed wojną na potrzeby wiejskich szkół początkowych.

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 20 sierpnia 1920 r. Nr. 4772-M. P. Kuratorium oznajmia, że grunty państwowe, przydzielone przez b. władze rosyjskie na potrzeby gospodarcze i pedagogiczne szkół początkowych, pozostawione być mają obecnie w bezpłatnem użytkowaniu publicznych szkół powszechnych. Grunty te nie przestają być narazie własnością Skarbu Państwa i pozostając pod opieką poszczególnych gmin, mogą być przez nie użyte jedynie na potrzeby publicznych szkół powszechnych i nauczycieli. Zechcą Panowie dopilnować, by tego rodzaju grunty szkolne nie były używane przez gminy na inne cele. W poszczególnych wypadkach należy zwracać się do Kuratorium o rewindykację tego rodzaju gruntów.

Kuratorium Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

87.

KOMUNIKAT

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 1 kwietnia 1927 r. L. I-6363-27

w sprawie udzielania koncesyj na prywatne szkoły powszechne.

Kuratorium komunikuje, że poczynając od r. szk. 1927-28, wydawać będzie, wyjąwszy szczególne wypadki, bezterminowe koncesje na prywatne szkoły powszechne.

Osoby prywatne lub prawnie uznane stowarzyszenia, ubiegające się o koncesje, powinny składać podania, adresowane do Kuratorium, za pośrednictwem Inspektora Szkolnego tego powiatu, na terenie którego ma być założona szkoła i w terminie do dnia 1 czerwca tego roku, w którym nastąpić ma uruchomienie szkoły.

Udokumentowane stosownie do obowiązujących przepisów podania składać należy osobno dla każdej szkoły, niezależnie od tego, czy szkoła czynna już była uprzednio na podstawie koncesji jednorocznej, czy też ma być dopiero założona. O ile potrzebne dokumenty zostały już poprzednio przedłożone Kuratorium, należy powołać się na odnośne pismo.

Kuratorium przypomina, że art. 10 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 11 października 1919 r., dotyczącego szkolnictwa i Oświaty (Dz. Urz. b. Zarz. Cyw. Ziem Wschodnich z dnia

18.XI.1919 r. Nr. 31, poz. 340) postanawia, że podanie o koncesję na szkołę prywatną zawierać ma następujące załączniki:

1) rejentalnie uwierzytelnione zobowiązanie odnośnych osób, że biorą na siebie odpowiedzialność materialną za utrzymanie szkoły oraz odpowiedzialność moralną za jej kierunek.

2) dokładne określenie lokalu szkolnego,

3) orzeczenie lekarza powiatowego, potwierdzone przez Starostę powiatu, że dany lokal nadaje się dla celów szkolnych ze względów higienicznych.

4) przedstawienie typu szkoły (4 oddziałowa, 5 oddziałowa i t. p.) jej programu, języka wykładowego, podręczników dla użytku uczniów oraz liczby klas wogóle tudzież liczby klas, oddanych do użytku przy otwarciu szkoły.

5) Przedstawienie odpowiedzialnego kierownika szkoły z dokładnym podaniem stopnia wykształcenia i kwalifikacyj oraz dat personalnych, jak wiek, narodowość, wyznanie, poprzednia praktyka pedagogiczna i t. p.

Jednocześnie Kuratorjum wyjaśnia, że:

1) przez dokładne określenie lokalu szkolnego rozumieć należy podanie dokładnego adresu szkoły i przedłożenie planu lokalu z podaniem wymiarów,

2) przez analogję do przepisów p. IV i V okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 sierpnia 1926 r. Nr. 1-9514-26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13 poz. 176) szkoły 7-io i 6-cio klasowe organizowane być mogą przy conajmniej 5 izbach lekcyjnych, 5-cio klasowe — przy conajmniej 4 izbach, 4-ro klasowe — przy conajmniej 3 izbach i 3-klasowe — przy conajmniej 2 izbach, a maksymalne obciążenie izby lekcyjnej uczniami wynosić może troje dzieci na 2 metry kw. sali szkolnej.

Kurator Okr. Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

88.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 10.III.27. Nr. 1-5257-27.

**Do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim
w sprawie konferencyj urzędowych.**

Z uwagi na nieporozumienie i niepożądane zajścia, które powodować może obecność na urzędowych konferencjach nauczycielskich osób niepowołanych, Kuratorjum zarządza, by p.p. Inspektorowie Szkolni zapraszali i dopuszczali do udziału w tego rodzaju konferencjach jedynie następujące osoby:

1) Starostę lub delegowanego przez niego przedstawiciela Starostwa, który ma prawo uczestniczyć podczas konferencji przez cały czas obrad i zabierać głos we wszelkich sprawach, których poruszenie uzna za potrzebne;

2) przedstawiciele innych władz państwowych, samorządowych i kościelnych, o ile obecność ich jest konieczna dla omówienia, wyjaśnienia bądź uzgodnienia postępowania w sprawach, dotyczących ich zakresu działania, wiążących się ze szkolnictwem, a wstawionych do programu obrad;

3) nauczyciele z innych powiatów, względnie osoby postronne, o ile wyznaczono im w programie konferencji pewną określoną funkcję, np. przeprowadzenie lekcji wzorowej, wygłoszenie odczytu i t. p.

Osoby, wymienione w p. 2 i 3, mogą brać udział jedynie w otwarciu konferencji i omawianiu odnośnych części programu.

Przedstawiciele wszelkich organizacyj, nauczyciele z innych powiatów, którzy nie posiadają stosownej delegacji Kuratorjum i wogóle osób, którym nie wyznaczono żadnej określonej funkcji, nie należy dopuszczać do uczestnictwa w konferencjach urzędowych.

O ile Inspektor Szkolny dysponuje lokalem, w którym odbywa się konferencja, może *po jej zamknięciu* zezwolić organizacjom nauczycielskim na urządzenie zebrań, uwzględniając przytem kolejność zgłoszeń lub uzgodniony wniosek zainteresowanych.

Kurator Okręgu Szkolnego
w z. (—) *Dr. Z. Fedorowicz*
Naczelnik Wydziału

89.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Do P.P. Inspektorów Szkolnych

z dnia 4 kwietnia 1927 r. L. 1-6053-27.

w sprawie uchwalania i zatwierdzania budżetów szkolnych gmin.

Zgodnie z wyjaśnieniem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych (Nr. SF. 737-27 z dnia 26 lutego 1927 r.) i § 18 rozporządzenia Pana Ministra W. R. i O. P. wydanego w porozumieniu z Panem Ministrem Spraw Wewnętrznych i Panem Ministrem Skarbu z dn. 30 maja 1927 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr- 14 poz. 118) Kuratorjum oznajmia, że przy uchwalaniu i zatwierdzaniu budżetów szkolnych gmin zachowany ma być następujący tryb postępowania:

Właściwy organ gminy (wiejski lub miejski), któremu w myśl art. 13 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych Inspektor szkolny, działający tu w zastępstwie rady szkolnej powiatowej, przesyła projekt wydatków szkolnych w odnośnej gminie do uchwalenia, może do tych wydatków wprowadzić zmiany, wynikające z konieczności dostosowania ich do całego budżetu gminy, o ile zmiany te nie będą w sprzeczności z ustawowemi obowiązkami gminy.

O ile gmina nie uchwali budżetu szkolnego według projektu Inspektora szkolnego, może on przesłać opracowany przez siebie projekt bud-

żetu bezpośredniej władzy nadzorczej nad gminą, celem przymusowego wstawienia tego projektu do budżetu gminy.

W razie, gdy bezpośrednia władza nadzorcza nad gminą — uznając za słuszne stanowisko gminy — nie uczyni zadość żądaniu Inspektora szkolnego, odpowiednie zarządzenie na skutek zażalenia Inspektora szkolnego wydaje bezpośrednio wyższa władza nadzorcza w stosunku do odnośnych gmin — po uprzednim porozumieniu się z odpowiednim organem państwowej władzy szkolnej.

O ile władza nadzorcza przy badaniu budżetu gminy, a w szczególności wydatków na szkolnictwo, jako części tego budżetu, uzna za potrzebne zmniejszenie tych wydatków mimo, że gmina uchwaliła bez zmian projekt Inspektora szkolnego, powinna przed powzięciem decyzji zasięgnąć w tej sprawie opinii Inspektora szkolnego. W razie nieuwzględnienia tej opinii Inspektor szkolny może wnieść zażalenie do bezpośrednio wyższej władzy nadzorczej, które załatwiane jest w trybie wyżej wskazanym.

Zażalenia Panów Inspektorów do wyższych władz nadzorczych kierowane być mają za pośrednictwem Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego
(-) Dr. A. Ryniewicz

90.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 31 kwietnia 1927 r. (L. I-24869/26).

Do Inspektorów Szkolnych i Nauczycielstwa szkół powszechnych w sprawie dopuszczenia nauczycieli szkół powszechnych do składania drugiego egzaminu nauczycielskiego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego upoważniło Kuratorjum do decydowania w porozumieniu z właściwym Kuratorjum dopuszczania *dobrowolnie zgłaszających się kwalifikowanych nauczycieli* szkół powszechnych do egzaminu kwalifikacyjnego w Okręgach Szkolnych: Krakowskim i Lwowskim i w cieszyńskiej części województwa śląskiego oraz do drugiego egzaminu nauczycielskiego w Okręgu Szkolnym Poznańskim.

Wobec tego *kwalifikowani* nauczyciele szkół powszechnych, którzy obowiązani są do składania drugiego egzaminu nauczycielskiego, przepisanego w art. 26 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o kształceniu nauczycieli szkół powszechnych w Państwie Polskiem (Dz Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 poz. 3) składać mogą drogą służbową podania o dopuszczenie ich do wymienionych wyżej egzaminów.

Jednocześnie Kuratorjum zwraca uwagę, że warunkiem nieodzownym dopuszczenia do egzaminu kwalifikacyjnego względnie drugiego egzaminu nauczycielskiego jest odbycie przez nauczyciela co najmniej dwuletniej zadawalającej praktyki w szkole powszechnej i wyjaśnia, że świadectwo złożenia egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół

powszechnych według postanowień obowiązującego obecnie lub jednego z dawnych Regulaminów uważane są w szkolnictwie powszechnem za równorzędne ze świadectwami złożenia pierwszego egzaminu nauczycielskiego (seminarjalnego egzaminu dojrzałości).

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

91.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 18.III 1927 r. L. I-5439/27.

**Do pp. Inspektorów Szkolnych Okręgu Wileńskiego
w sprawie Wyższych Kursów Nauczycielskich w roku szkolnym 1927-28.**

W myśl zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 5.III.1927 r. L. I-3646-27—Kuratorjum oznajmia, że wobec zamierzonego dodatkowego uruchomienia przy W.K.N. w Warszawie studjum dla słuchaczy, którzy w 1925-26 roku ukończyli I rok Wydziału historycznego Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, nie będzie zorganizowana — ze względów budżetowych — grupa geograficzno-przyrodnicza na Wyższym Kursie Nauczycielskim w Wilnie.

Ponieważ liczba urlopów na Wyższych Kursach Nauczycielskich musi ulec ograniczeniu na rzecz wyżej wspomnianego studjum, dla kandydatów z Okręgu Szkolnego Wileńskiego Ministerstwo przydzieliło 26 urlopów płatnych, w tem:

na grupie humanistycznej W.K.N. w Wilnie — 16, na grupie geograficzno-przyrodniczej W.K.N. w Warszawie — 6, na grupie fizyko-matematycznej W.K.N. w Warszawie — 2, na grupie robót ręcznych i rysunków W.K.N. w Warszawie — 1 oraz na grupie śpiewu i wychowania fizycznego W.K.N. w Poznaniu — 1. Wobec powyższego anuluje się okólnik tut. z dn. 4.III.1927 r. L. I-4228-27 w części, dotyczącej liczby urlopów płatnych dla kandydatów z Okręgu Szkolnego Wileńskiego. Inne zarządzenia tego okólnika pozostają niezmienione.

(—) Dr. A. Ryniewicz
Kurator Okręgu Szkolnego

92.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 7 kwietnia 1927 r. L. O-7200/27.

Do Dyrekcyj wszystkich szkół i zakładów podległych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego oraz Inspektorów Szkolnych w sprawie zwalniania od zajęć nauczycieli obchodzących święta w/g starego stylu.

Na podstawie okólnika Ministerstwa z dnia 25 marca 1927 roku L. 1-5183/27 Kuratorjum oznajmia, że nauczyciele, należący do wyznań religijnych, związanych z kalendarzem starego stylu, mogą być zwalniani od zajęć szkolnych w okresie Bożego Narodzenia na czas od 6 do 9 stycznia włącznie, a o okresie Wielkiej Nocy od Wielkiej Soboty do wtorku wielkanocnego włącznie, o ile zaś chcieliby przepędzić święta poza swoim stałym miejscem zamieszkania, w takim razie mają być zwolnieni od zajęć w szkole także w dniu 5 stycznia oraz w Wielki Piątek.

Nauczyciele szkół powszechnych o zamiarze wyjazdu są obowiązani zawiadomić przynajmniej na tydzień naprzód Inspektora Szkolnego. Zwolnienie od zajęć w czasie powyżej określonym nie jest urlopem.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

93.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 30 marca 1927 r. Nr. O. Prez. 716/27.

**Do Kuratorów Okręgów Szkolnych
w sprawie druku świadectw szkolnych.**

1. Opierając się na uchwale Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1923 r. (okólnik Prez. R. Min. z dnia 28 lipca 1923 r. N. 13017/131), przypomnianej okólnikiem Prez. Rady Min. z dn. 19 maja 1925 r. N. 7866/67, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamówiło w Drukarni Państwowej w Warszawie w b. roku szkolnym (1926/27) *świadectwa szkolne dla szkół państwowych* wszelkiego typu.

2. Drukowane będą jednak w pierwszym rzędzie świadectwa półroczne i końcowe (ukończenia szkoły) dla szkół powszechnych i szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich, świadectwa roczne i końcowe (świadectwa dojrzałości) dla seminarjów nauczycielskich, gimnazjów oraz końcowe dla szkół zawodowych, dla których wzór ustalony został w ub. roku. Świadectwa roczne dla państwowych szkół zawodowych będą drukowane oddzielnie po ostatecznym ustaleniu wzorów.

3. *Szkoły prywatne* mogą zamawiać świadectwa do swego użytku dowolnie w jakiegokolwiek prywatnej drukarni z tem zastrzeżeniem, że nie-

wolno im bezwarunkowo używać używać blankietów, przeznaczonych dla szkół państwowych, zaopatrzonych w godło państwowe.

Wyjątek w tym względzie stanowią oczywiście świadectwa dojrzałości dla prywatnych seminarjów i gimnazjów, w których egzamina dojrzałości odbywają się przed państwową komisją egzaminacyjną, powołaną przez Kuratorjum.

Świadectwo dojrzałości z egzaminu odbytego przed taką komisją jest dokumentem urzędowym i stąd musi być drukowane na blankiecie, przeznaczonym dla szkół państwowych.

4. *Termin* wykonania zamówienia ustalony został w porozumieniu z Drukarnią Państwową dla świadectw dojrzałości na połowę maja b. r., dla innych świadectw na koniec maja b. r.

5. *Kolor* tła został ustalony dla a) wszystkich świadectw w szkołach powszechnych, szkołach ćwiczeń, szkołach zawodowych niższych blado-niebieski; b) świadectw w seminarjach, gimnazjach i szkołach zawodowych średnich — blado-różowy, z wyjątkiem świadectw dojrzałości, dla których kolor pozostaje nadal ustalony w roku ubiegłym. Poddruk na wszystkich świadectwach (godło Państwa Polskiego) będzie ten sam, jak i w ubiegłym roku szkolnym ustalony został dla świadectw dojrzałości.

6. *Format* wszystkich świadectw ustalony został jednakowy t. j. o dwóch stronach z wyjątkiem świadectw dojrzałości dla gimnazjów i seminarjów oraz świadectw ukończenia dla szkół zawodowych, które obejmą cztery strony, jak to ustalono w ubiegłym roku szkolnym

7. *Cena* świadectw za 1 egzemplarz *bez kosztów przesyłki* ustalona została w sposób następujący:

a) świadectwa półroczne i końcowe (ukończenia szkoły powszechnej) dla szkół powszechnych (cena będzie wydrukowana na blankiecie świadectwa),	
b) świadectwa roczne dla państwowych seminarjów nauczycielskich	11 gr.
c) świadectwa półroczne dla szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich	14 „
d) świadectwa ukończenia szkoły ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich	20 „
e) świadectwa roczne dla państwowych gimnazjów	7,5 „
f) świadectwa dojrzałości jednojęzyczne dla państwowych seminarjów nauczycielskich, gimnazjów państwowych, Kursów nauczycielskich	26 „
g) odpisy świadectw dojrzałości jednojęzycznych na kancelaryjnym papierze	7 „
h) świadectwa dojrzałości dwujęzyczne dla państwowych gimnazjów	41 „
i) odpisy świadectw dojrzałości dwujęzyczne na papierze kancelaryjnym dla państw. gimnazjów	11 „
k) świadectwa końcowe dla szkół zawodowych według znaków z ubiegłego roku 1,96 zł., 1,62 zł., 1,25 zł.	

Koszta przesyłki pokryją dyrekcje szkół z wyjątkiem szkół powszechnych.

Ceny wyżej podane mogą ulec zmianie w związku z ewentualną

zmianą cen robocizny i materiałów, o czym Dyrekcja Drukarni Państwowej bezzwłocznie zawiadomi Kuratorja.

8. *Signa* dla poszczególnych wzorów, wedle których zamawiać należy świadectwa są następujące:

- a) dla półrocznych świadectw w szkołach powszechnych: P. 1, P. 2, P. 3.
- b) dla końcowych świadectw w szkołach powszechnych: P. 4, P. 5, P. 6, P. 7,
- c) dla rocznych świadectw w seminarjach nauczycielskich: S. 1,
- d) dla świadectw dojrzałości w seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych oraz państw. kursach nauczycielskich obowiązują signa ustalone w ubiegłym roku (S. II, K. III),
- e) dla półrocznych świadectw w szkołach ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich C. 1,
- f) dla końcowych świadectw w szkołach ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich C. 2,
- g) dla świadectw rocznych w gimnazjach G P.
- h) dla świadectw dojrzałości w gimnazjach państwowych i prywatnych obowiązują signa, ustalone w ubiegłym roku (G. 1, G. 2, G. 3, G. 4, G. 5, G. 6, G. 7, G. 8, G. 9, G. 10, G. 11, G. 12, G. 13, G. 14, G. 17, G. 18, G. 19, — G. 13b, G. 14a, G. 14b, G. 16a, G. 16b, — dla dwujęzycznych świadectw),
- i) dla świadectw końcowych w szkołach zawodowych, które w ubiegłym roku zostały objęte akcją drukowania, obowiązują te same signa w b. roku (N. Z. IV-a).

9-a) *Zamówienia* na wszystkie świadectwa (łącznie ze świadectwami dojrzałości) dla gimnazjów, seminarjów nauczycielskich wraz ze szkołami ćwiczeń przy seminarjach oraz dla szkół zawodowych, prześlą dyrekcje tych szkół *bezpośrednio do Drukarni państwowej* w Warszawie, w której będzie jedyny dla całego Państwa skład tych blankietów. Kuratorja wydadzą bezzwłocznie polecenie wyżej wymienionym dyrekcjom szkół, aby dokładne zamówienia liczbowe ściśle według ustalonych znaków przesyłały Drukarni państwowej *w terminie możliwie najkrótszym*.

b) Natomiast świadectwa dla szkół powszechnych kupowane będą w oznaczonych księgarniach w siedzibie Kuratorjum oraz w księgarniach lub składach materiałów pisarskich miasteczek prowincjonalnych *po cenach, oznaczonych na blankiecie świadectwa*.

Składy świadectw dla szkół powszechnych w siedzibie Kuratorjów będą podane do wiadomości w czasie najbliższym.

10. *Pieniądze* za świadectwa przekażą dyrekcje szkół pocztą równocześnie z zamówieniem do Drukarni Państwowej:

- a) Należność za świadectwa dla gimnazjów bezzwłocznie pokryją dyrekcje z t. zw. taks administracyjnych z tem, że kwoty te będą zwrócone przez młodzież, albo też przed końcem roku szkolnego albo w terminie wcześniejszym w ciągu okresu czasu, oznaczonego przez dyrekcje.
- b) Należność za świadectwa dla seminarjów nauczycielskich wraz ze szkołami ćwiczeń i szkół zawodowych ściągają dyrekcje od młodzieży szkolnej i zebraną sumę przekażą Drukarni Państwo-

wej natychmiast. Przekazanie kwot w jednym i drugim wypadku powinno nastąpić w terminie jak najkrótszym tak, aby Drukarnia *nie rozporządzająca żadnymi kredytami*, mogła mieć pieniądze na zakupno materiałów i rozpocząć druk w czasie najbliższym.

Na tę sprawę należy położyć bardzo silny nacisk i jak najprędzej ją przeprowadzić.

- c) Należytość za świadectwa dla szkół powszechnych zbiorą kierownictwa tych szkół, prześlą je pocztowym przekazem wraz z zamówieniem do odnośnej księgarni lub przez okazję nadarzającą się, postarają się o nie lub wreszcie w miejscu samemu składowi uiszczą zapłatę i podejmą świadectwa bezpośrednio.

11. *Przesyłka* świadectw: Drukarnia Państwowa prześle każdej Dyrekcji zamówioną ilość blankietów przesyłką pocztową poleconą lub przekaże wydelegowanemu przez Dyrekcję sekretarzowi szkoły za okazaniem przez niego pisemnego upoważnienia (chodzi o szkoły w Warszawie).

12. Odnośnie do świadectw dojrzałości obowiązują przepisy zawarte w okólniku z dnia 11 maja 1926 Nr. 0. Prez. 3461/26 (zwłaszcza punkt 9, 10), z uwzględnieniem punktu 9-a niniejszego okólnika.

13. Ministerstwo poleca zwrócić uwagę wszystkim kierownictwom i dyrekcjom szkół, że teksty świadectw zostały ustalone jednolicie dla odnośnych szkół w Państwie, że zatem wszelkie zmiany w tekście są niedopuszczalne.

14. Ministerstwo zwraca uwagę, że od dobrze zorganizowanej i szybko przeprowadzonej akcji zależy terminowe i należyte wykonanie przez Drukarnię Państwową zamówień i przesyłek świadectw.

15. Zechcą Kuratorja równocześnie powiadomić wszystkie Dyrekcje szkół oraz inspektoraty (R. S. P.), że nowy typ blankietów świadectw wchodzi w życie już w bieżącym roku szkolnym. Ministerstwo zezwala jednak na korzystanie z istniejących jeszcze obecnie zapasów świadectw szkolnych dla szkół powszechnych aż do ich wyczerpania z tem, że od 1 września 1927 r. nie będzie wolno używać innych świadectw jak tylko tych, których tekst ustaliło Ministerstwo, a które wykonane zostały przez Drukarnię Państwową.

Za Ministra

w. z. (—) W. Żłobicki

Podsekretarz Stanu.

Zmiany w sieci szkolnej.

Ustalenie etatów w szkoln. powsz.

Zmieniając częściowo rozporządzenie z dn. 22. I. 1927 r. L. I-1635-27 zmniejszam z dn. 1 kwietnia 1927 r. liczbę etatów nauczycielskich dla

Wilna do 299 (z etatowymi prefektami i nauczycielami szkół specjalnych) i zwiększam jednocześnie liczbę etatów dla powiatu wileńsko-trockiego do 338.

Wilno, dnia 30. III. 1927 r. L. I-6361/27.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Zmiana stopnia organizacyjnego.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. I-15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5, 6 z r. 1926, poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci uczęszczających do 1 kl. szkoły powszechnej w Siemienowiczach, podwyższam z dniem 1 kwietnia 1927 r. stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 2-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno dn. 18.III.27 r. L. I—5732/27.]

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1926 r. L. I-15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55), zarządzam podniesienie stopnia organizacyjnego 1-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Olszewie gminy świrskiej pow. święciańskiego, zamieniając ją z dniem 1.IV 1927 r. na szkołę 2-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, 8. III. 1927. L. I-4663/27.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1926 r. L. I-15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci uczęszczających do 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Kiemielszkach gminy kiemieliskiej pow. święciańskiego, podwyższam z dniem 1.IV.27 r. stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 4-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, dnia 8 III 1927 r. L. I—4659—27.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.26 r. L. I-15400-26, (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 1-kl. publicznej szkoły powszechnej w Czarnym Borze gminy rudomińskiej pow. wileńsko-trockiego, podwyższam stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją z dniem 1.IV.1927 r. na szkołę 2-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z *D-r Z. Fedorowicz*
Naczelnik Wydziału.

Wilno, 9.III.27. L. I—4765/27.

Kasa Chorych m. Wilna

dnia 8.III L. 9 27 r. Nr. 1030-II. Dominikańska 13.

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Wolana 10.

Zgodnie z art. 15 Ustawy z dn. 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 272) pracodawcy obowiązani są w ciągu 3-ch dni od daty przyjęcia lub zwolnienia pracownika zawiadomić o tem piśmiennie Zarząd Kasy chorych. Zawiadomienie o przyjęciu lub zwolnieniu pracowników winno zawierać imię i nazwisko ubezpieczonego, datę jego urodzenia oraz rodzaj zatrudnienia, dzień rozpoczęcia lub opuszczenia pracy, pełny zarobek, wreszcie stan cywilny z wymienieniem osób, będących na utrzymaniu ubezpieczonego. Przy zawiadomieniach należy używać wzorów, ustalonych przez Zarząd Kasy.

Art. 16 i 51 powołanej Ustawy przewidują konsekwencje niezastosowania się do przepisu, podanego w art. 15, a mianowicie: w razie opóźnienia zgłoszenia Zarząd Kasy ma prawo nałożyć na pracodawcę karę w wysokości od 1-no do 5-krotnej kwoty składek, przypadających za czas od przystąpienia do pracy do dnia, w którym Kasa dowiedziała się o niezgłoszeniu; w razie opóźnienia wymeldowania z Kasy Chorych — składki winny być wpłacone aż do dnia zawiadomienia o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego. Zgodnie z okólnikiem Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń z dnia 24 lipca 1924 r. Nr. 74 pobieranie składek do dnia zawiadomienia o zaprzestaniu pracy (wymeldowania) jest nie prawem Zarządu Kasy, lecz jego obowiązkiem.

Ustawa kategorycznie wymaga wypełnienia powyższych przepisów przez wszystkie bez wyjątku osoby i instytucje, obowiązane do ubezpieczonego. Zgodnie z okólnikiem Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń z dnia 24 lipca 1924 r. Nr. 74 pobieranie składek do dnia zawiadomienia o zaprzestaniu pracy (wymeldowania) jest nie prawem Zarządu Kasy, lecz jego obowiązkiem.

Ustawa kategorycznie wymaga wypełnienia powyższych przepisów przez wszystkie bez wyjątku osoby i instytucje, obowiązane do ubezpieczenia w Kasie Chorych swych pracowników, nie przewidując w tym względzie żadnych różnic pomiędzy osobami prywatnymi a urzędami państwowymi lub instytucjami społecznymi i samorządowymi.

Nie zważając na to, niektóre urzędy państwowe i instytucje samorządowe albo wcale nie zawiadamiają Kasy Chorych o przyjęciu i zwolnieniu personelu, ograniczając się li tylko do nadesłania wykazów wypłaconych zarobków, albo nadsyłają zawiadomienie w terminach dowolnych.

Ignorowanie wskazanego powyżej przepisu art. 15 Ustawy powoduje w konsekwencji utrudnienia dla ubezpieczonych i ich rodzin w korzystaniu ze świadczeń Kasy lub straty dla Kasy Chorych skutkiem udzielania świadczeń osobom, które w związku z porzuceniem pracy utraciły prawo do świadczeń, a wobec niewymeldowania przez instytucje, ze świadczeń często korzystają. Wreszcie nieprzestrzeganie przepisu o zameldowaniu i wymeldowaniu wnosi niedokładności do spisów członków Kasy Chorych,

co powoduje szereg słusznych narzekań osób zainteresowanych, jak to miało miejsce naprzykład przy ostatnich wyborach do Rady Kasy Chorych.

Zważywszy powyższe, Zarząd Kasy Chorych zwraca się z uprzejmą prośbą o ściśle przestrzeganie postanowień art. 15 Ustawy, zaznaczając, iż w interesie samej instytucji jest uniknięcie zbędnych kosztów, wynikających z opóźnienia w zgłoszeniu wzgl. wymeldowaniu z Kasy Chorych pracownika, i uprzedza, że odtąd składki przez Kasę Chorych będą obliczane ściśle w myśl art. 51 Ustawy, t. j. *do daty otrzymania przez Kasę Chorych zawiadomienia o zwolnieniu z pracy ubezpieczonego, a wszelkie reklamacje będą pozostawiane bez skutku.*

Wzory zawiadomień o przyjęciu wzgl. zwolnieniu można nabywać w Kasie Chorych.

Załączniki 2.

(—) *L. Sokołowski*
Dyrektor

(—) *J. Gradowski*
Przewodniczący Zarządu

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Wileńskiego
Wilno, dn. 16-III 1927 r.
L. O.5313/27.

Do wszystkich władz i urzędów podległych
K. O. S. W.—Podaje się do wiadomości i prze-
strzegania.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *J. Kulesiński*
P. o. Naczelnik Wydziału.

96.

Ruch służbowy.

Kuratorjum Okr. Szkoln. w Wilnie.

P. Minister W. R. i O. P. pismem z dnia 9 marca b. r. L-O. prez. 1477/27 powierzył pełnienie obowiązków wizytatora szkół Kuratorjum Okr. Szkoln. Wileńskiego p. Tadeuszowi Młodkowskiemu, Dyrektorowi Seminarjum nauczyc. męskiego w Wilnie od 15 marca 1927.

Ogłoszenia urzędowe.

KONKURSY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego w Wilnie ogłasza konkurs na następujące posady nauczycielskie w gimnazjach państwowych tut. Okręgu:

1. Religii prawosławnej w Gimnazjum im Mickiewicza w Wilnie;
2. Jęz. polskiego w Gimnazjum im. Czartoryskiego w Wilnie i w Gimn. im. H. Sienkiewicza w Wilejce;
3. Fizyki i matematyki w Gimnazjum im. św. Kazimierza w N. Wilejce;
4. Fizyki i chemji w Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Oszmianie;
5. Przyrody w Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Oszmianie oraz w Gimn. im. Piramowicza w Dziśnie;
6. Śpiewu w Gimnazjum Państw. im. J. Lelewela w Wilnie;
7. Ćwiczeń cielesnych w Gimnazjum Państwowem im. Piramowicza w Dziśnie.

O wymienione stanowiska ubiegać się mogą osoby, posiadające kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich, będące obywatelami polskimi o nieskazitelnej przeszłości, władające poprawnie jęz. polskim w mowie i piśmie oraz mogące się wykazać świadectwem lekarskim o przydatności do zawodu nauczycielskiego.

Do wyżej wymienionych stanowisk przywiązane jest uposażenie służbowe, określone ustawą z dn. 9.X. 1923 r. z późniejszymi zmianami i modyfikacjami.

Wymienione posady są do objęcia od dnia 1.IX.27 r. Odpowiednio udokumentowane podania wnosić należy do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie w ciągu 6 tygodni od daty ukazania się niniejszego konkursu w Dzienniku Urzęd. Ministerstwa W. R. i O. P. Nauczyciele czynni w szkołach państwowych powinni wnosić podania w drodze służbowej.

Taksy egzaminacyjne naucz. szkół powszechnych.

Kuratorjum podaje do wiadomości pp. nauczycieli Okręgu, że taksy egzaminacyjne należy wnosić na ręce tego inspektora szkolnego, na terenie powiatu którego nauczyciel pracuje, a nie do Kas Skarbowych.

Kuratorjum zwraca uwagę, że nie będzie prowadziło korespondencji z Kasą Skarbową w sprawie zwrotu wpłaconych tam przez nauczyciela pieniędzy, ponieważ pomyłki takie zachodzą z powodu nieznamości obowiązujących przepisów przez wpłacających.

Komunikaty i zawiadomienia.

„Praca ręczna w szkole”.

Kuratorjum zwraca uwagę nauczycielstwa na ukazanie się kwartalnika „Praca ręczna w szkole”, mającego na celu rozbudzenie wśród naszego społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży, zamiłowania do zajęć rzemieślniczych i przemysłowych. Kwartalnik ten szeroko uwzględnia aktualne zagadnienia z dziedziny metodyki i techniki nauczania robót ręcznych w szkołach.

Zamówienia należy przysyłać do Zarządu Głównego Towarzystwa Miłośników Robót Ręcznych w Warszawie, Górczewska 8.

Nowe wydanie „Pisowni Polskiej”.

Polska Akademia Umiejętności ogłosiła *nowe siódme wydanie* „Pisowni Polskiej”, dokonane na podstawie protokółów urzędowych przez *prof. Jana Łosia*. Cena nowego wydania wynosi 2 zł. By umożliwić młodzieży szkolnej zaopatrzenie się w ten niezbędny podręcznik, P. A. U. gotowa jest sprzedawać to dzieło po cenie niższej 1 zł. 20 gr. (bez liczenia kosztów przesyłki) dla szkół przy zapotrzebowaniach łącznych. Zamówienia za cenę zniżoną należy kierować bezpośrednio do Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków, Sławkowska 17).

Kursy wakacyjne dla naucz. szk. powsz.

Kuratorjum podaje do wiadomości ogółu nauczycielstwa szkół powszechnych, że w miesiącu lipcu b. r. zostaną uruchomione następujące *końcowe* kursy wakacyjne:

- 1) Humanistyczny — w Drui (powiat Brasławski),
- 2) Humanistyczny — w Wilejce,
- 3) Metod-pedagogiczny — w Drui (powiat Brasławski),
- 4) Metod-pedagogiczny — w Dziśnie (powiat Dziśnieński),
- 5) Metod-pedagogiczny — w Święcianach,
- 6) Metod-pedagogiczny — w Oszmianie
- 7) Metod-pedagogiczny — w Oszmianie } 2 równoległe,
- 8) Fizyko-matematyczny — w Święcianach,
- 9) Geograficzno-przyrodniczy — w Wilnie,
- 10) Rysunku i robót ręcznych — w Wilnie,
- 11) Śpiewu i wychowania fizycznego — w Wilnie,
- 12) Humanistyczny przygotowawczy do W. K. N. — w Wilnie.

Oprócz tego zostanie uruchomiony początkowy kurs języka białoruskiego w Święcianach w terminie pierwszym.

Prywatne kursy doksztalcające dla naucz. szk. powsz.

W roku bieżącym zostaną uruchomione następujące kursy doksztalcające prywatne:

- 1) Śpiewu i gimnastyki — w Wilnie,
- 2) Geograficzno-przyrodniczy — w Wilnie,
- 3) Pedagogiczny — w Wilnie,
- 4) Humanistyczny — w Drui,
- 5) Robót ręcznych i rysunków — w Wilnie,
- 6) Fizyko-matematyczny — w Wilnie,
- 7) Humanistyczny — w Oszmianie,
- 8) Pedagogiczny — w Oszmianie,
- 9) Pedagogiczny — w Wilejce,
- 10) Humanistyczny — w Wilejce,
- 11) Pedagogiczny — w Wilnie.

Terminy kursów zostaną ustalone po złożeniu deklaracji przez pp. nauczycieli.

W sprawie stanu pozasłużbowego.

Ministerstwo w związku z konkretnym wypadkiem wyjaśniło, że uznanie nauczycielki za pozostającą w stanie pozasłużbowym (art. 61 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1 lipca 1926) może mieć miejsce tylko w stosunku do nauczycielek czynnych po dniu 1 stycznia 1927 r.

Katalog książek.

W związku z akcją „Miesiąca Książki” Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej (Warszawa, Warecka 19) wydała katalog książek zaleconych do bibliotek szkolnych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Książki ułożone są podług działów. Przy każdej książce podana jest ocena komisji ministerjalnej, grupa, dla której książka została zalecona, oraz cena książki.

Katalog ten ułatwia kompletowanie bibliotek szkolnych.

Egzamin dojrzałości w Sem. Naucz.

Podaje się do wiadomości nauczycielstwu, że termin rozpoczęcia egzaminów maturalnych przy państwowych seminarjach nauczycielskich został ustalony — w męskim seminarjum na 11 czerwca b. r.

w żeńskim seminarjum na 7 czerwca b. r.

Do podania należy dołączyć następujące dokumenty: 1) metrykę urodzenia, 2) życiorys własnoręcznie napisany, 3) posiadane świadectwa szkolne, 4) spis przestudjowanych podręczników i przeczytanych książek, 5) świadectwo lekarskie o przydatności do zawodu, 6) świadectwo moralności od władz administracyjnych, 6) jedną niepodklejoną fotografię z własnoręcznym podpisem na stronie przedniej.

Brak jakiegokolwiek dokumentu spowoduje niedopuszczenie do egzaminu.

Eksterniści dają dwie lekcje próbne, należy zatem zgłosić się do egzaminu praktycznego o dwa dni wcześniej przed wyżej wskazanymi datami egzaminów piśmiennych.

99.

Dział nieurzędowy:

OD REDAKCJI.

Do niniejszego numeru dołącza się dla wszystkich prenumeratorów „Alfabetyczny spis rzeczy Dziennika” z r. 1926.

Nowości wydawnicze.

1. *Stanisław Hubert*. „Z życia zwierząt” — *Ssaki krajowe* — czytanka dla szkół powszechnych i niższych klas gimnazjalnych z 18 rycinami i 3 tablicami kolorowymi. — Cena zł. 4 20 — Lwów, Warszawa, Kraków 1927. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie. Czytanka ta stanowi bardzo cenne uzupełnienie podręcznika zoologii i powinna być stale używana przy nauczaniu przyrody żywej.

2. *Tadeusz Lehr-Splawiński* i *Roman Kobiński* — *Gramatyka jęz. polskiego*. Wydawnictwo Ossolineum we Lwowie. Cena 5 zł. 40 gr.

3. *Kalendarz Leśny na r. 1927*. Wydawnictwo Oddz. Wil. Zw. Zawód. Leśników Rzeczypospolitej Polskiej.

4. „*Orleża*” — ilustrowany dwutygodnik dla młodzieży. Katowice.

5. „*Płomyk*” — tygodnik ilustrowany dla dzieci. Warszawa. Starannie redagowane i w wytwornej szacie zewnętrznej wydawane czasopismo to Kuratorjum, zaleca do bibliotek szkół wszystkich typów.

6. „*Moje Piśmko*” — tygodnik ilustrowany dla dzieci. Warszawa. Czasopismo o wysokiej wartości literackiej, redagowane bardzo umiejętnie, pięknie ilustrowane. Kuratorjum zaleca je do wszystkich bibliotek i czytelni szkolnych.

P. Z. Dąbrowski. Nauka o dziecku. Podręcznik do użytku semin. naucz. i nauczycieli szkół powszechnych, str. 191 cena 4.80.

F. Sliwiński. Oddziaływanie wychowawcze na młodzież w wieku szkolnym. Wytyczne postępowania i rady dla rodziców i nauczycieli, str. 96.

Obie wyżej wymienione książki Kuratorjum poleca przy studjowaniu nauki psychologii.

Nakładem Centralnego Biura Polskiej Macierzy Szkolnej (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7 m. 4) wyszły następujące książki:

- Józef Stemler.* „O potrzebie oświaty” — cena 20 gr.
 ” ” „O prowadzeniu bibliotek” — cena 50 gr.
 ” ” „Niedzielne szkoły społeczno-obywatelskie” — c. 20 gr.
 ” ” „Trzeci Maj, święto radości i ofiary” — cena 60 gr.

Sprostowanie.

W Dzienniku Urzędowym Kuratorjum O. S. W. № 1 z dnia 10 stycznia 1927 r. str. 15 wiersz 3 i 4 od dołu zamiast słów „z dnia 14 maja 1923 r. L. 6020—I (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 12 (113) poz. 101)” — winno być — „z dnia 28 kwietnia 1923 l.l. 1240—23 S. (Dz. Urz. Min. W, R. i O. P. № 12 (113) poz. 100)”.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
 Czwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
 za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

Druk. „Lux”, Wilno.